

©Documentul a fost pus la dispoziție cu sprijinul Consiliului Superior al Magistraturii din România (www.csm1909.ro) și R.A. „Monitorul Oficial” (www.monitoruloficial.ro). Permisea de a republica această traducere a fost acordată exclusiv în scopul includerii sale în baza de date HUDOC.

©The document was made available with the support of the Superior Council of Magistracy of Romania (www.csm1909.ro) and R.A. „Monitorul Oficial” (www.monitoruloficial.ro). Permission to re-publish this translation has been granted for the sole purpose of its inclusion in the Court’s database HUDOC.

Emitent: CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI
Publicată în : MONITORUL OFICIAL nr. 573 din 21 august 2007

HOTĂRÂRE din 6 aprilie 2006
în Cauza Lindner și Hammermayer împotriva României
(soluționare amiabilă)

În Cauza Lindner și Hammermayer împotriva României,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului, statuând în Marea Camera, compusă din: domnii L. Wildhaber, președinte, C.L. Rozakis, J.-P. Costa, Sir Nicolas Bratza, domnii G. Bonello, C. Bîrsan, doamna N. Vajic, domnii J. Hedigan, M. Pellonpää, doamna M. Tsatsa-Nikolovska, domnul A. Kovler, doamna E. Steiner, domnii L. Garlicki, I. Borrego Borrego, doamna E. Fura-Sandstrom, domnul K. Hajiyeu, doamna R. Jaeger, judecători, și domnul T. L. Early, grefier adjunct al Marii Camere,

după ce a deliberat în Camera de consiliu în 29 martie 2006,

pronunță hotărârea de față, adoptată la această dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află o cerere (nr. 35.671/97) îndreptată împotriva României și în care 2 cetățeni ai acestui stat, domnul Alexandru Lindner și doamna Cristina Hammermayer (*reclamanții*), s-au plâns Comisiei Europene a Drepturilor Omului în data de 9 aprilie 1997, în baza fostului articol 25 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (*Convenția*).

2. Reclamanții sunt reprezentați de către domnul A. Vasiliu, avocat în București. Guvernul român (*Guvernul*) este reprezentat de către agentul sau, doamna B. Ramașcanu, din Ministerul Afacerilor Externe.

3. Reclamanții s-au plâns în special de faptul că refuzul exprimat în data de 14 octombrie 1996 de către Curtea de Apel București de a recunoaște tribunalelor competența de a soluționa o acțiune în revendicare contravine art. 6 din Convenție. În plus, ei s-au plâns că

aceasta hotărâre a Curții de Apel București a adus atingere dreptului la respectarea bunurilor, drept garantat de art. 1 din Primul protocol adițional la Convenție.

4. Cererea a fost transmisă Curții la 1 noiembrie 1998, data intrării în vigoare a Protocolului adițional nr. 11 la Convenție (art. 5 alin. 2 din Protocolul nr. 11).

5. Ea a fost atribuită Secției I a Curții (art. 52 alin. 1 din Regulamentul Curții). În cadrul acestei secții, camera însărcinată să analizeze cauza (art. 27 alin. 1 din Convenție) a fost constituită conform art. 26 alin. 1 din Regulament.

6. La 1 noiembrie 2001, Curtea a modificat componența secțiilor sale (art. 25 alin. 1 din Regulament). Prezenta cerere a fost atribuită Secției a II-a, remaniată cum s-a precizat mai sus (art. 52 alin. 1 din Regulament). Camera a fost compusă din domnul J.-P. Costa, președinte, domnii A. B. Baka, Gaukur Jorundsson, L. Loucaides, C. Bîrsan, M. Ugrekhelidze și doamna A. Mularoni, judecători, precum și doamna S. Dolle, grefier de secție.

7. Printr-o hotărâre din 3 decembrie 2002, Curtea, examinând atât admisibilitatea, cât și fondul cauzei (art. 29 alin. 3 din Convenție), a declarat cererea parțial admisibilă și a stabilit în unanimitate că a existat o încălcare a art. 6 alin. 1 din Convenție, determinată de negarea dreptului de acces la un tribunal, precum și că nu a existat o încălcare a art. 1 din Primul protocol adițional la Convenție, de vreme ce reclamanții nu erau deținătorii unui bun în sensul acestui articol. Ea a stabilit de asemenea că statul pârât trebuie să plătească reclamanților 5.000 de euro (EUR), cu titlu de daune morale, și 400 EUR, cu titlu de costuri și cheltuieli.

8. În data de 13 decembrie 2002, reclamanții au solicitat trimiterea cauzei în fața Marii Camere în baza art. 43 din Convenție și art. 73 din Regulamentul Curții.

9. În data de 24 septembrie 2003, Colegiul Marii Camere a admis aceasta cerere.

10. Compunerea Marii Camere a fost stabilită conform art. 27 alin. 2 și 3 din Convenție și art. 24 din Regulamentul Curții.

11. Atât reclamanții, cât și Guvernul au depus un memoriu privind fondul cauzei; în plus, cei dintâi au transmis un memoriu că răspuns la cel depus de Guvern.

12. O audiere prevăzută inițial pentru data de 24 iunie 2004 a fost amânată deoarece unele proceduri relevante erau în desfășurare în fața instanțelor interne. Fixată pentru data de 7 decembrie 2005, audierea a fost din nou amânată, părțile fiind implicate activ, cu asistența grefierului, în căutarea unei soluționări amiabile a cauzei [art. 38 alin. 1 b) din Convenție]. Părțile au primit că termen limită data de 27 februarie 2006 pentru a ajunge la un acord, în caz contrar o nouă audiere urmând a avea loc în data de 29 martie 2006.

13. ca urmare a corespondenței între grefier și părți, Curtea a primit de la Guvern și reclamanți în datele de 21 februarie, respectiv 22 februarie 2006, declarații oficiale semnate prin care părțile acceptau o soluționare amiabilă a cauzei.

14. În consecință, audierea fixată pentru data de 29 martie a fost anulată în data de 7 martie 2006.

ÎN FAPT

I. Circumstanțele cauzei

15. La 2 octombrie 1939, mama reclamanților a devenit proprietara unei case aflate în București, compusă din 3 apartamente, și a unei suprafețe de teren de 301 mp. În data de 30 martie 1948, ea a vândut unul din cele 3 apartamente lui L.N.

16. În 1975, ea a emigrat în Germania, unde a decedat în 1985.

17. În data de 18 septembrie 1975, în baza Decretului nr. 223/1974, statul a confiscat imobilul mamei reclamanților, fără a se plăti vreo despăgubire. Decizia confiscării nu a fost niciodată comunicată mamei reclamanților, astfel încât aceasta nu a cunoscut niciodată motivele sau baza legală a acestei confiscări.

A. Acțiunea în revendicarea proprietății

18. În data de 27 iulie 1992, reclamanții, în calitate de moștenitori, s-au adresat Judecătoriei Sectorului 1 București cu o cerere de anulare a deciziei de confiscare a imobilului, pârâți fiind Primăria Municipiului București și, respectiv, Societatea H., administrator al locuințelor de stat. Reclamanții au arătat că mama lor a fost proprietara imobilului și că statul intrase în stăpânirea lui prevalându-se de Decretul de confiscare nr. 223/1974, dar că aceasta privare de proprietate era ilegală deoarece decizia administrativă privind confiscarea nu a fost niciodată comunicată mamei lor.

19. Printr-o sentință din 28 septembrie 1995, Judecătoria Sectorului 1 București a admis cererea reclamanților, considerând că decizia administrativă de confiscare în favoarea statului încălcăse dispozițiile legale interne și internaționale în vigoare la momentul respectiv, în special art. 36 din Constituția din 1965 și art. 480 din Codul civil. În consecință, instanța a stabilit că statul nu obținuse legal dreptul de proprietate și că reclamanții erau proprietarii legitimi. Judecătoria Sectorului 1 București a anulat decizia de confiscare și a dispus restituirea imobilului către reclamanți.

20. Apelul Primăriei Municipiului București împotriva acestei sentințe a fost respins de către Tribunalul București printr-o hotărâre executorie din 17 mai 1996.

21. Primăria a formulat apoi recurs la Curtea de Apel București. Printr-o hotărâre din 14 octombrie 1996, aceasta din urma a admis recursul și a respins acțiunea în revendicare a reclamanților. Curtea de Apel București a constatat că imobilul revendicat intrase în proprietatea statului pe baza Deciziei primăriei din 18 septembrie 1975 și a hotărât că, pentru a obține restituirea sau, după caz, o despăgubire, reclamanții puteau să se prevaleze doar de dispozițiile legislației în materia restituirii bunurilor naționalizate.

20. În 20 decembrie 1996, statul a vândut unul dintre cele două apartamente care compun bunul litigios fostului chiriaș, V.V.S.

B. Acțiunea în restituire introdusă în baza Legii nr. 10/2001

23. În data de 26 aprilie 2001, în baza Legii nr. 10/2001, reclamanții au adresat Primăriei Municipiului București o notificare pentru restituirea în natură a celor două apartamente.

24. Primăria a refuzat să restituie apartamentul vândut în data de 20 decembrie 1996 (apartamentul nr. 2).

25. Apartamentul nr. 1 a fost restituit reclamanților printr-o decizie din data de 15 februarie 2006 a Primăriei Municipiului București.

C. Acțiunea în constatarea nulității vânzării apartamentului nr. 2

26. La 12 august 2002, reclamanții s-au adresat Judecătoriei Sectorului 1 București cu o acțiune în constatarea nulității Contractului de vânzare încheiat de stat în data de 20 decembrie 1996 cu V.V.S., fostul chiriaș.

27. Printr-o hotărâre definitivă și irevocabilă din 7 septembrie 2005, pronunțată în ultimă instanță, după un apel și un recurs, Curtea de Apel București a stabilit că reclamanții erau proprietarii apartamentului nr. 2 și a constatat nulitatea vânzării acestui apartament. Instanța a hotărât restituirea apartamentului către reclamanți.

28. La o dată care nu a fost precizată, cumpărătorul apartamentului, V.V.S., a introdus în fața Curții de Apel București o contestație în anulare, cale de atac extraordinară ce viza anularea Hotărârii din 7 septembrie 2005. În acest moment, procedura este în desfășurare în fața Curții de Apel București, fiind fixat un termen pentru data de 28 martie 2006.

II. Dreptul și practica internă pertinente

29. Dispozițiile legale și jurisprudența internă pertinente sunt descrise în hotărârile *Brumărescu împotriva României* ([MC], nr. 28.342/95, §§ 31-44, CEDO 1999-VII) și *Străin și alții împotriva României* (nr. 57.001/00, §§ 19-26, CEDO 2005).

30. Legea nr. 10/2001 din 14 februarie 2001, ale cărei pasaje relevante sunt citate în cauza mai sus menționată *Străin și alții*, a fost modificată prin Legea nr. 247, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, din 22 iulie 2005. Noua lege diversifică formele de reparație, permițând beneficiarilor să aleagă între o indemnizație sub forma de bunuri și servicii sau o reparație pecuniară echivalentă cu valoarea de piață a bunului care nu poate fi restituit în natură la momentul acordării sumei.

În plus, Legea nr. 247/2005 precizează, în titlul VII, modul în care sunt stabilite și plătite despăgubirile pentru bunurile intrate abuziv în patrimoniul statului.

ÎN DREPT

31. În data de 21 februarie 2006, Curtea a primit de la Guvern declarația următoare:

„1. Declar că Guvernul român se oferă să plătească reclamanților suma totală de 8.600 euro (opt mii șase sute euro), în scopul soluționării pe cale amiabilă a plângerii lor înregistrate sub numărul 35.671/97 și pendinte în fața Marii Camere.

Această sumă, care include și cheltuielile de judecată aferente cauzei, va fi scutită de impozit și va fi plătită în euro, convertiți în lei românești la rata de schimb aplicabilă în ziua efectuării plății, într-un cont bancar indicat de către reclamanți și/sau de către reprezentantul lor autorizat corespunzător, într-o perioadă de 3 luni de la data comunicării hotărârii Marii Camere, în conformitate cu art. 39 din Convenția europeană a drepturilor omului. Începând de la expirarea perioadei de mai sus și până la plata propriu-zisă, suma respectivă va fi majorată cu o dobândă simplă într-un procent egal cu cel al facilității de împrumut marginal a Băncii Centrale Europene practicate în această perioadă, procent majorat cu trei puncte procentuale.

2. Aceasta plată, împreună cu deciziile judiciară și administrativă interne (Hotărârea Curții de Apel București din 7 septembrie 2005 și Decizia Primăriei Municipiului București din 15 februarie 2006) care au dispus restituirea către reclamanți a bunurilor care formează obiectul cererii amintite, reprezintă reglementarea definitivă a cauzei.

3. În plus, Guvernul se angajează să pună efectiv în executare deciziile judiciară și administrativă amintite pentru a asigura reclamanților exercitarea dreptului lor asupra totalității bunurilor în chestiune.

4. Aceasta declarație nu echivalează în niciun fel cu o recunoaștere din partea Guvernului a unei violări a Convenției alta decât cea constatată de către Curtea prin Hotărârea sa din 3 decembrie 2002.

5. Guvernul consideră că supravegherea pe care o va exercita Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei în privința executării hotărârii pronunțate în aceasta cauza de către Curte constituie un mecanism adecvat pentru a se asigura că vor continua să fie aduse îmbunătățiri în ceea ce privește problemele ridicate de prezenta cauza.”

32. În data de 22 februarie 2006, Curtea a primit următoarea declarație, semnată de către reclamanți:

„1. Subsemnații, Alexandru Lindner și Cristina Hammermayer, luăm la cunoștință că Guvernul român este dispus să ne plătească suma totală de 8.600 euro (opt mii șase sute euro) în vederea soluționării pe cale amiabilă a cererii noastre înregistrate cu numărul 35.671/97 și pendinte în fața Marii Camere.

Această sumă, care acoperă prejudiciul material și moral eventual, precum și cheltuielile de judecată aferente cauzei, va fi plătită în euro, convertiți în lei românești la rata de schimb aplicabilă în ziua plății, într-un cont bancar indicat de către noi sau de către reprezentantul nostru. Ea va fi scutită de impozit și plătită într-o perioadă de 3 luni de la data hotărârii pronunțate de Marea Camera în conformitate cu art. 39 din Convenția europeană a drepturilor omului. După expirarea acestei perioade și până la plata efectivă, suma în cauza va fi majorată cu o dobândă simplă într-un procent egal cu cel al facilității de împrumut marginal

a Băncii Centrale Europene practicate în această perioadă, procent majorat cu trei puncte procentuale.

2. Noi acceptăm aceasta propunere și renunțăm la intentarea oricărei alte acțiuni împotriva României privind faptele aflate la originea cererii menționate. Noi declarăm că această plată, împreună cu deciziile judiciară și administrativă interne (Decizia Curții de Apel București din 7 septembrie 2005 și Decizia Primăriei Municipiului București din 15 februarie 2006), care au dispus să ni se restituie bunurile care au făcut obiectul cererii menționate, reprezintă soluționarea definitivă a cauzei.

3. De asemenea, luăm notă că Guvernul se angajează să pună integral în executare deciziile judiciară și administrativă menționate.

4. Facem prezenta declarație în cadrul soluționării pe cale amiabilă încheiată între Guvern și noi.”

33. Curtea ia act de soluționarea pe cale amiabilă la care au ajuns părțile (art. 39 din Convenție).

Curtea reține că, de la pronunțarea Hotărârii Camerei din 3 decembrie 2002, reclamantii au obținut restituirea bunului care face obiectul prezentei plângeri (paragrafele 25 și 27 de mai sus).

De asemenea, se reține adoptarea unei noi legi privind restituirea imobilelor, Legea nr. 247 din 22 iulie 2005, care diversifică formele de reparație și prevede că despăgubirea, atunci când bunul nu poate fi restituit în natură, trebuie să fie echivalentă cu valoarea de piață a bunului în momentul plății sumei (paragraful 30 de mai sus).

În plus, Curtea observă că ea a precizat deja natura și amploarea obligațiilor care revin statului pârât în cauze privind fie întârzieri în obținerea de hotărâri judecătorești definitive care soluționează litigii având ca obiect ilegalitatea confiscărilor dispuse de fostul regim comunist sau imposibilitatea de a obține asemenea decizii (*Brumărescu*, precitată, § 65), fie vânzarea de către stat unor terți a bunurilor astfel confiscate (*Străin și alții*, precitată, §§ 39-59). Problema executării acestor obligații este actualmente în atenția Comitetului Miniștrilor.

34. Curtea amintește că, în conformitate cu art. 37 alin. 1 b) din Convenție, ea poate hotărî să radieze o cerere de pe rolul Curții în orice stadiu al procedurii dacă se consideră că litigiul a fost soluționat.

35. În plus, Curtea consideră că soluționarea cauzei este conformă cerinței respectării drepturilor omului astfel cum sunt ele recunoscute de Convenție și de protocoalele sale (art. 37 alin. 1 teza finală din Convenție și art. 62 alin. 3 din Regulamentul Curții).

36. În consecință, sunt întrunite condițiile pentru radierea cauzei de pe rol.

PENTRU ACESTE MOTIVE,

**ÎN UNANIMITATE,
CURTEA**

1. ia notă de termeni soluționării pe cale amiabilă și de modalitățile prevăzute pentru a asigura respectarea angajamentelor enunțate (art. 43 alin. 3 din Regulamentul Curții);

2. hotărăște să radieze cauza de pe rol.

Redactată în franceză și în engleză, apoi comunicată în scris în data de 6 aprilie 2006 în baza art. 77 alin. 2 și 3 din Regulamentul Curții.

**Președinte,
Luzius Wildhaber**

Grefier adjunct,

T. L. Early